

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

Srednje splošno izobraževanje

JAZZ TROBENTA

Umetniška gimnazija – glasbena smer;
modul C: jazz-zabavna glasba

UČNI NAČRT Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

IME PREDMETA: jazz trobenta

Izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer; modul C: jazz-zabavna glasba:

obvezni predmet (420 ur)

PRIPRAVILA PREDMETNA KURIKULARNA KOMISIJA V SESTAVI:

Gašper Bertoncelj, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; dr. Inge Breznik, Zavod RS za šolstvo; Polonca Češarek, Zavod RS za šolstvo; Marko Črnčec, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Matej Hotko, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; mag. Klemen Kotar, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Lunder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Igor Matković, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Jani Moder, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Nanča Muck, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Robert Ožinger, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; Jure Pukl, Akademija za glasbo, Univerza v Ljubljani; Peter Smrdel, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Milan Stanisavljevič, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Janez Vouk, Konservatorij za glasbo in balet Maribor; mag. Damjana Zupan, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola; Vid Žgajner, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Srednja glasbena in baletna šola

JEZIKOVNI PREGLED: Manja Žugman

OBLIKOVANJE: neAGENCIJA, digitalne preobrazbe, Katja Pirc, s. p.

IZDALA: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje in Zavod RS za šolstvo

ZA MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE: dr. Vinko Logaj

ZA ZAVOD RS ZA ŠOLSTVO: Jasna Rojc

Ljubljana, 2025

SPLETNA IZDAJA

DOSTOPNO NA POVEZAVI:

https://eportal.mss.edus.si/msswww/datoteke/ucni_nacrti/2026/un-dp-jazz-trobenta_um_gl_c.pdf

Katalogni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI](#)-ID [261824259](#)

ISBN 978-961-03-1488-2 (Zavod RS za šolstvo, PDF)

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, določil učni načrt jazz trobenta za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul C - jazz-zabavna glasba.

Strokovni svet RS za splošno izobraževanje se je na svoji 247. seji, dne 16. 10. 2025, seznanil z didaktičnimi priporočili k učnemu načrtu jazz trobenta za izobraževalni program umetniške gimnazije - glasbena smer, modul C - jazz-zabavna glasba.

PRIZNANJE AVTORSTVA – NEKOMERCIALNO – DELJENJE POD ENAKIMI POGOJI

Prenova izobraževalnih programov s prenovijo ključnih programskih dokumentov (kurikuluma za vrtce, učnih načrtov ter katalogov znanj)

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA VZGOJO IN IZOBRAŽEVANJE

KAKO SE ZNAJTI?

TIPIČNE STRANI

V dokumentu je za dijakinje in dijake, učiteljice in učitelje ipd. uporabljena moška slovnična oblika, ki velja enakovredno za oba spola.

Tema sporoča vsebinski okvir ali okvir predmetnospecifičnih zmožnosti, povezanih s cilji oz. skupinami ciljev: teme so predmetno specifične in lahko vključujejo vsebinske sklope in dejavnosti ter razvijajo veščine, zmožnosti in koncepte, ki naj bi jih dijaki izgrajevali in razvijali v procesu učenja.

Vrsta teme:
Obvezno
Izbirno
Maturitetno

Opis teme zajema ključne poudarke oz. koncepte kot okvir skupinam ciljev.

Dodatna pojasnila za temo lahko vsebujejo razlago o zasnovi teme, usmeritve in/ali navodila, ki se nanašajo na vsebino, vrsto teme, členitev teme, poimenovanje, trajanje, dejavnosti, izvedbo aktivnosti, učne pripomočke ... oz. karkoli, kar je pomembno za to temo.

IME TEME

OBVEZNO

OPIS TEME

Em fugiaspiduci sitet ut etur, in conest dipsum eosa nonsequam volorum, ommolor aut desequi duciist estrunda volorest, sandeni maximin uscillab il magnam quiam quo con explacc ullaccum alisi quidell igendam, in repta dolupta volor sam, ut hilit laut faccumqui omnim ut doluptur, quam consequ atibus dolo dignate mporehent qui tem nonseque por aliquisimust que volestrum esed quibusdae milla conserf ernate dentiat.

Ma vellaut quatio rporrore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas molorporia doluptatis molum rae nos event, inullit incimaiozem fugiandantis et fugitisque maion ped quo odi beatur, sequi illisqui ipidel escim reprat.

DODATNA POJASNILA ZA TEMO

Ullatur sequo qui ut vellenderio. Re exceseq uiatur aturem eos millandio totaquis alibus iume voluptatia quis aut quamust iosant prestius, ut ommodigendis doluptaes dersped moluptae. Harum a volupta tiatur, ne veles quia voluptatia similic tatesequam, seque ventio. Hendis erum quissequo quist que con nulparum ut quuntemos et repro quod ma nimusa sae vellaut eum ulpari valent voluptu rempor a de omnimax impellu ptataecusa ducipsae aut evelles temolup tincil imporia simped et endes eum et molum que laborerat voluptiurem nempori bustio explabo rionsenet evenimin nis ex eum voluptam consed que volupid eliquibus, tetusda ntusam ellis ut archill uptiore rundiae nimusdam vel enit, optibea quiaspelitem lam alit re, omnis ab il mo dolupti commihi tionsequiam eicia dolo intur accusci musdaecatet faccatur? Sinctet latiam facescipsa

Ceria pa iumquam, exernam quaspis dit equasit, omnis quis aut apitassum coribusda invenih icatorum qui ut re perumquaepep quame moditatum ipient veligna tessint iaessum, optamus, testi sediasped moluptatem aperiam aut quodips usciate veribus.

Mi, asit volupta tuscil int aspel illit atur, eum idenist iorrum alit, nim re illitas ma nimi, iusclisita dolorrym volorepedio core, consequam quae. De nossiti officillate

Z oznako **SC** so označeni ključni cilji posameznih področij skupnih ciljev. Številčni zapis pri oznaki skupnih ciljev se navezuje na preglednico s skupnimi cilji.

27. 2. 2025 /// 15:45

IME SKUPINE CILJEV

CILJI

Z oznako **O** so označeni obvezni cilji.

Z ležečim tiskom in oznako **I** so označeni izbirni cilji.

- O:** Et plabo. Nam eum fuga. Et explat. Xerro et aut que nihicia doloribus, velisci tatur
I: *Que ommodic aboribust, tesequae nimaionseni arum audit minusda dolum, si venimil itatat. Estinve litatem ut adit quid qui.* **SC** (2.2.2.1)
I: *Quia voluptatur aut od minverum, quas ilis et mint, eature rehenit magnatur aut exceaquam reiunt et omnis nobit vero excepel in nimagnam quat officiam que plaborpore ne culpa eum dolore aut aspicias sanihil moditam re pelias ne veri reperferes solos dolorum, quidit ad qui dolorerun.*
O: Ibus nis auda vendio venis saperum atem quiant aut pre comniscia num at is quoditi ne estinve litatem venis saperum atem quiant. **SC** (1.3.4.2 | 2.1.1.1 | 2.1.2.1 | 2.2.1.1 | 2.2.1.2 | 3.1.3.1 | 5.1.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak

S krepko označenim besedilom so izpostavljeni **minimalni standardi znanja**.

Z ležečim besedilom so označeni izbirni standardi oz. standardi znanja, ki izhajajo iz izbirnih ciljev.

Dodatne pisave in oznake pri standardih so opredeljene v obvezujočih navodilih za učitelja (npr. podčrtani, M, PTI itd.)

- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.**
- Ut fuga. Nemperum fuga.**
- Ma vellaut quiatio rporore voluptae cus et illent harum doluptatur, et quas
- Omnim ut doluptur, quam consequi.
- Obisquamet faccab incium repenam id quist plita nume con nonectem sit volentis etur sanda de velictorrum quasimus mo mi.*
- Ilcillabo. Bor as plibusc ipidesequat latia cuptatu repeliam.*
- Et ommo commolo ratatur saepedit essunt que parit, expelliquam rem simos con es est volorrum quae. Aximintios et faccae. Inciet, ommolo con commoluptas aut vidusci enient.
- Ut fuga. Nemperum fuga.*

TERMINI:

☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint
☐ veligna tessint	☐ laborerat voluptiurem	☐ veligna tessint	

Pojmi, ki jih dijak mora poznati oz. razumeti (in/ali znati smiselno uporabljati), lahko pa so navedeni tudi priporočeni pojmi. Nabor (strokovnih) terminov zaokrožuje in dopolnjuje posamezno temo, predstavlja pa informacijo učitelju pri načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela. Namenjen je navedbi terminologije, ki jo na področju določene teme v določenem obdobju izobraževalne vertikale usvojijo dijaki.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

Viri in literatura,
ki so vključeni v
posamezno temo.

NASLOV TEME

- » Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Morbi eget ante eget ante hendrerit convallis vitae et purus. Donec euismod dolor sed neque condimentum, at sodales enim interdum. <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Etiam, M. (2019). Eget laoreet ipsum. Nulla facilisi.
- » Parum, V. (2025). Sequi blaboreet quosam. Seque cus.
- » Morbi P. (2007). Sed ac arcu id velit facilisis aliquet. Nec tincidunt.
- » Eget O. (2010). Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla a ac turpis. Nulla et tempus nunc, vitae scelerisque tellus. Sed in tempus mi, a aliquet quam. Integer ut euismod eros, vel pretium mi. Maecenas sollicitudin.
- » Nunc N. (2023). Morbi suscipit ante quis viverra sollicitudin. Aenean ultricies.
- » Nunc N., Ante A., Sem S. (2015). Nullam congue eleifend magna in venenatis. Ut consectetur quis magna vitae sodales. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Sed A. (2024). Ut aliquet aliquam urna eget laoreet. Fusce hendrerit dolor id mauris convallis, at accumsan lectus fermentum. Nunc bibendum quam et nibh elementum consectetur.

NASLOV SKUPINE CILJEV

- » Vestibulum vitae massa eget orci condimentum fringilla, <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>
- » Nunc F.: Vivamus quis tortor et ipsum tempor laoreet id quis nunc. Phasellus quis sagittis ligula.
- » Redaktion, 2018. Morbi placerat: <https://lorem.ipsum.com/mubis/link/n0n2c3c>

Viri in literatura, ki so vključeni
v posamezno skupino ciljev.

Hiperpovezava
do zunanjega vira

KAKO SE ZNAJTI?

STRUKTURA UČNEGA NAČRTA Z DIDAKTIČNIMI PRIPOROČILI

KAZALO

OPREDELITEV PREDMETA..... 9

Namen predmeta..... 9

Temeljna vodila predmeta 9

Obvezujoča navodila za učitelje 10

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA 11

Kažipot po didaktičnih priporočilih 11

Splošna didaktična priporočila 11

Splošna priporočila za vrednotenje znanja ... 13

Specialnodidaktična priporočila
področja/predmeta 14

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA..... 20

1. LETNIK 21

Tehnične prvine 21

Etude 23

Ritmično–melodični vzorci 25

Transkripcije 26

Skladbe 28

2. LETNIK 30

Tehnične prvine 30

Etude 32

Ritmično–melodični vzorci 33

Transkripcije 34

Skladbe 36

3. LETNIK 38

Tehnične prvine 38

Transkripcije in etude..... 40

Ritmično–melodični vzorci 42

Skladbe 44

4. LETNIK 46

Tehnične prvine 46

Transkripcije in etude..... 48

Ritmično–melodični vzorci 50

Skladbe 52

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH 54

1. letnik..... 54

TEHNIČNE PRVINE 54

ETUDE 54

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI..... 54

SKLADBE 55

2. letnik..... 55

TEHNIČNE PRVINE 55

ETUDE 55

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI..... 55

SKLADBE 56

3. letnik..... 56

TEHNIČNE PRVINE 56

TRANSKRIPCije IN ETUDE 56

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI..... 57

SKLADBE 57

4. letnik..... 57

TEHNIČNE PRVINE 57

TRANSKRIPCije IN ETUDE 58

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI..... 58

SKLADBE 58

PRILOGE59

OPREDELITEV PREDMETA

NAMEN PREDMETA

Na ravni srednjega izobraževanja skupaj z drugimi strokovnimi predmeti vzgaja in izobražuje glasbene talente, jim omogoča pridobitev temeljnih glasbenih znanj ter nadgradnjo njihovega praktičnega in teoretičnega znanja. Pri predmetu jazz trobenta dijak razširja estetska, intelektualna, čustvena in domišljajska obzorja ter razvija kritično-analitični odnos do glasbe. Pri tem oblikuje svoj odnos do glasbe od začetne stopnje branja notnega zapisa do končnega poustvarjalnega dogodka in lastne improvizacije. Študij jazz trobente navaja dijaka na samostojno delo in iskanje ustreznih rešitev v okviru tehnično-muzikalnih zahtev. Pri tem dijak oblikuje svoj glasbeno-predstavni svet in spozna proces glasbenega ustvarjanja in poustvarjanja. Pripravlja se za doseganje kakovostne izvedbe glasbenih del, estetsko razvija svojo improvizacijo in dolgoročno tudi svoj glasbeni izraz. Dijak usvoji tehnične sposobnosti za poustvarjanje glasbenih del, ki so pisana za večje orkestre (big bande) ali za različne manjše zasedbe. Pouk predmeta jazz trobenta je tako mnogo več kot le urjenje veščin. Neposredno vpliva na razvoj mlade osebnosti in jo umešča v prostor in čas.

TEMELJNA VODILA PREDMETA

Predmet jazz trobenta temelji na ciljno usmerjenem učenju, ki dijakom omogoča razvoj temeljnih glasbenih veščin in nadgradnjo ustvarjalnosti. Poudarek je na tehničnem in muzikalnem napredku, s skrbno izbranimi vsebinami glede na posameznikovo stopnjo razvoja in interese. Cilj predmeta je poglobiti dijakovo razumevanje glasbenih slogov, izboljšati tehnične spretnosti in omogočiti samostojno obvladovanje instrumenta.

Pouk spodbuja aktivno sodelovanje dijaka, saj učitelj omogoča izbiro skladb in transkripcij po lastni presoji, zlasti jazz standardov različnih stilov (balada, swing, blues, modalni jazz). Ta participacija omogoča večjo angažiranost dijakov in dolgoročni razvoj. Pomen transkripcije je osrednji del učnega procesa. Dijak razvija posluš, preučuje improvizacijske tehnike in obvladuje melodične in ritmične vzorce. Sposobnost analize transkripcij mu omogoča tudi poglobljeno razumevanje harmonskih struktur in fraziranja.

Dijak se spozna tudi z big band in combo repertoarjem, kar mu omogoča boljše razumevanje vloge trobente v različnih zasedbah. Prilagajanje ansambelski igri mu pomaga razvijati občutek za sodelovanje, kjer trobenta deluje bodisi kot solistični bodisi kot podporni instrument. Poleg tehničnega znanja dijak razvija tudi estetski in kritični odnos do glasbe. Skozi analizo in izvajanje skladb oblikuje glasbeni okus, ocenjevanje interpretacij in lastni glasbeni izraz. To vključuje tudi raziskovanje lastnih glasbenih idej, kar spodbuja ustvarjalnost in individualnost.

Predmet jazz trobenta ne ponuja le tehničnih veščin, ampak dijaka pripravlja na celovito glasbeno pot. S tem pridobi trajne spretnosti, potrebne za nadaljnji študij ali poklicno kariero v glasbi. Program vključuje tudi ustvarjalno plat učenja, kjer je improvizacija v ospredju. Dijak skozi igranje jazz standardov, transkripcije in ansambelsko igro pridobiva veščine za kakovostno glasbeno izražanje.

OBVEZUJOČA NAVODILA ZA UČITELJE

Pouk jazz trobente mora biti ciljno usmerjen in prilagojen posameznemu dijaku, upoštevajoč sodobne glasbene pristope, raziskave in kulturne vrednote. Učitelj dijaku pomaga oblikovati kratko-, srednje- in dolgoročne cilje ter spodbuja njegove talente. Pomembno je natančno spremljanje napredka in počutja, z morebitnimi posveti s starši in strokovnimi sodelavci.

Pri poučevanju je ključno prepoznavanje individualnih potreb, tudi v primerih nevrodvergentnosti. Učitelj prilagaja vaje glede na zdravstveno stanje in obremenitve dijaka. Podporno okolje spodbuja največji potencial dijaka, ki krepi muzikalnost, glasbeno domišljijo in tehnične veščine.

Priprava na nastope vključuje mentalni trening, zvočno in vizualno predstavitev skladbe ter tehnike obvladovanja treme. Vizualizacija nastopa in čustvena regulacija sta ključni. Dijak pridobiva informacije z digitalnih platform, uporablja aplikacije za spremljanje napredka in snemanje izvedb.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

KAŽIPOT PO DIDAKTIČNIH PRIPOROČILIH

Razdelke *Kažipot po didaktičnih priporočilih*, *Splošna didaktična priporočila* in *Splošna priporočila za vrednotenje znanja* je pripravil Zavod RS za šolstvo.

Didaktična priporočila prinašajo učiteljem napotke za uresničevanje učnega načrta predmeta v pedagoškem procesu. Zastavljena so večplastno, na več ravneh (od splošnega h konkretnemu), ki se medsebojno prepletajo in dopolnjujejo.

- » Razdelka **Splošna didaktična priporočila** in **Splošna priporočila za vrednotenje znanja** vključujeta krovne usmeritve za načrtovanje, poučevanje in vrednotenje znanja, ki veljajo za vse predmete po celotni izobraževalni vertikali. Besedilo v teh dveh razdelkih je nastalo na podlagi *Usmeritev za pripravo didaktičnih priporočil k učnim načrtom za osnovne šole in srednje šole* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/3ladrdr>) ter *Izhodišč za prenovo učnih načrtov v osnovni šoli in gimnaziji* (<https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/plw0909>) in je v vseh učnih načrtih enako.
- » Razdelek **Specialnodidaktična priporočila področja/predmeta** vključuje tista didaktična priporočila, ki se navezujejo na področje/predmet kot celoto. Zajeti so didaktični pristopi in strategije, ki so posebej priporočeni in značilni za predmet glede na njegovo naravo in specifične.

Učni načrt posameznega predmeta je členjen na *teme*, vsaka tema pa se lahko nadalje členi na *skupine ciljev*.

- » Razdelka **Didaktična priporočila za temo** in **Didaktična priporočila za skupino ciljev** vključujeta konkretne in specifične napotke, ki se nanašajo na poučevanje določene teme oz. skupine ciljev znotraj teme. Na tem mestu so izpostavljene preverjene in učinkovite didaktične strategije za poučevanje posamezne teme ob upoštevanju značilnosti in vidikov znanja, starosti dijakov, predznanja, povezanosti znanja z drugimi predmeti/področji ipd. Na tej ravni so usmeritve lahko konkretizirane tudi s primeri izpeljave oz. učnimi scenariji.

Didaktična priporočila na ravni skupine ciljev zaokrožujeta razdelka **Priporočeni načini izkazovanja znanja** in **Opisni kriteriji**, ki vključujeta napotke za vrednotenje znanja (spremljanje, preverjanje, ocenjevanje) znotraj posamezne teme oz. skupine ciljev.

SPLOŠNA DIDAKTIČNA PRIPOROČILA

Učitelj si za uresničitev ciljev učnega načrta, kakovostno učenje ter optimalni psihofizični razvoj dijakov prizadeva zagotoviti varno in spodbudno učno okolje. V ta namen pri poučevanju uporablja raznolike

didaktične strategije, ki vključujejo učne oblike, metode, tehnike, učna sredstva in gradiva, s katerimi dijakom omogoča aktivno sodelovanje pri pouku, pa tudi samostojno učenje. Izbira jih preišči, glede na namen in naravo učnih ciljev ter glede na učne in druge, za učenje pomembne značilnosti posameznega dijaka, učne skupine ali oddelka.

Varno in spodbudno učno okolje učitelj zagotavlja tako, da:

- » spodbuja medsebojno sprejemanje, sodelovanje, čustveno in socialno podporo;
- » neguje vedoželjnost, spodbuja interes in motivacijo za učenje, podpira razvoj različnih talentov in potencialov;
- » dijake aktivno vključuje v načrtovanje učenja;
- » kakovostno poučuje in organizira samostojno učenje (individualno, v parih, skupinsko) ob različni stopnji vodenja in spodbujanja;
- » dijakom omogoča medsebojno izmenjavo znanja in izkušenj, podporo in sodelovanje;
- » prepozna in pri poučevanju upošteva predznanje, skupne in individualne učne, socialne, čustvene, (med)kulturne, telesne in druge potrebe dijakov;
- » dijakom postavlja ustrezno zahtevne učne izzive in si prizadeva za njihov napredek;
- » pri dijakih stalno preverja razumevanje, spodbuja ozaveščanje in usmerjanje procesa lastnega učenja;
- » proces poučevanja prilagaja ugotovitvam sprotne spremljanja in preverjanja dosežkov dijakov;
- » omogoča povezovanje ter nadgrajevanje znanja znotraj predmeta, med predmeti in predmetnimi področji;
- » poučuje in organizira samostojno učenje v različnih učnih okoljih (tudi virtualnih, zunaj učilnic), ob uporabi avtentičnih učnih virov in reševanju relevantnih življenjskih problemov in situacij;
- » ob doseganju predmetnih uresničuje tudi skupne cilje različnih področij (jezik, državljanstvo, kultura in umetnost; trajnostni razvoj; zdravje in dobrobit; digitalna kompetentnost; podjetnost).

Učitelj pri uresničevanju ciljev in standardov znanja učnega načrta dijakom omogoči prepoznavanje in razumevanje:

- » smisla oz. namena učenja (kaj se bodo učili in čemu);
- » uspešnosti lastnega učenja oz. napredka (kako in na temelju česa bodo vedeli, da so pri učenju uspešni in so dosegli cilj);
- » pomena različnih dokazov o učenju in znanju;
- » vloge povratne informacije za stalno izboljševanje ter krepitev občutka »zmorem«;
- » pomena medvrstniškega učenja in vrstniške povratne informacije.

Za doseganje celostnega in poglobljenega znanja učitelj načrtuje raznolike predmetne ali medpredmetne učne izzive, ki spodbujajo dijake k aktivnemu raziskovanju, preizkušanju, primerjanju, analiziranju, argumentiranju,

reševanju avtentičnih problemov, izmenjavi izkušenj in povratnih informacij. Ob tem nadgrajujejo znanje ter razvijajo ustvarjalnost, inovativnost, kritično mišljenje in druge prečne veščine. Zato učitelj, kadar je mogoče, izvaja projektni, problemski, raziskovalni, eksperimentalni, izkustveni ali praktični pouk in uporablja temu primerne učne metode, pripomočke, gradiva in digitalno tehnologijo.

Učitelj upošteva raznolike zmožnosti in potrebe dijakov v okviru notranje diferenciacije in individualizacije pouka ter personalizacije učenja s prilagoditvami, ki obsegajo:

- » učno okolje z izbiro ustreznih didaktičnih strategij, učnih dejavnosti in oblik;
- » obsežnost, zahtevnost in kompleksnost učnih ciljev;
- » raznovrstnost in tempo učenja;
- » načine izkazovanja znanja, pričakovane rezultate ali dosežke.

Učitelj smiselno upošteva načelo diferenciacije in individualizacije tudi pri načrtovanju domačega dela dijakov, ki naj bo osmišljeno in raznoliko, namenjeno utrjevanju znanja in pripravi na nadaljnje učenje.

Individualizacija pouka in personalizirano učenje sta pomembna za razvijanje talentov in potencialov nadarjenih dijakov. Še posebej pa sta pomembna za razvoj, uspešno učenje ter enakovredno in aktivno vključenost dijakov s posebnimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami, z učnimi težavami, dvojno izjemnih, priseljencev ter dijakov iz manj spodbudnega družinskega okolja. Z individualiziranimi pristopi preko inkluzivne poučevalne prakse učitelj odkriva in zmanjšuje ovire, ki dijakom iz teh skupin onemogočajo optimalno učenje, razvoj in izkazovanje znanja, ter uresničuje v individualiziranih programih in v drugih individualiziranih načrtih načrtovane prilagoditve vzgojno-izobraževalnega procesa za dijake iz specifičnih skupin.

SPLOŠNA PRIPOROČILA ZA VREDNOTENJE ZNANJA

Vrednotenje znanja razumemo kot ugotavljanje znanja dijakov skozi celoten učni proces, tako pri spremljanju in preverjanju (ugotavljanje predznanja in znanja dijaka na vseh stopnjah učenja) kot tudi pri ocenjevanju znanja.

V prvi fazi učitelj kontinuirano spremlja in podpira učenje, preverja znanje vsakega dijaka, mu nudi kakovostne povratne informacije in ob tem ustrezno prilagaja lastno poučevanje. Pred začetkom učnega procesa učitelj najprej aktivira in ugotavlja dijakovo predznanje in ugotovitve uporabi pri načrtovanju pouka. Med učnim procesom sproti preverja doseganje ciljev pouka in standardov znanja ter spremlja in ugotavlja napredek dijaka. V tej fazi učitelj znanja ne ocenjuje, pač pa na osnovi ugotovitev sproti prilagaja in izvaja dejavnosti v podporo in spodbudo učenju (npr. dodatne dejavnosti za utrjevanje znanja, prilagoditve načrtovanih dejavnosti in nalog glede na zmožnosti in potrebe posameznih dijakov ali skupine).

Učitelj pripomore k večji kakovosti pouka in učenja, tako da:

- » sistematično, kontinuirano in načrtno pridobiva informacije o tem, kako dijak dosega učne cilje in usvaja standarde znanja;
- » ugotavlja in spodbuja razvoj raznolikega znanja – ne le vsebinskega, temveč tudi procesnega (tj. spretnosti in veščin), spremlja in spodbuja pa tudi razvijanje odnosnega znanja;

- » spodbuja dijaka, da dosega cilje na različnih taksonomskih ravneh oz. izkazuje znanje na različnih ravneh zahtevnosti;
- » spodbuja uporabo znanja za reševanje problemov, sklepanje, analiziranje, vrednotenje, argumentiranje itn.;
- » je naravnani na ugotavljanje napredka in dosežkov, pri čemer razume, da so pomanjkljivosti in napake zlasti priložnosti za nadaljnje učenje;
- » ugotavlja in analizira dijakovo razumevanje ter odpravlja vzroke za nerazumevanje in napačne predstave;
- » dijaka spodbuja in ga vključuje v premisleke o namenih učenja in kriterijih uspešnosti, po katerih vrednoti lastno učno uspešnost (samovrednotenje) in uspešnost vrstnikov (vrstniško vrednotenje);
- » dijaku sproti podaja kakovostne povratne informacije, ki vključujejo usmeritve za nadaljnje učenje.

Ko so dejavnosti prve faze (spremljanje in preverjanje znanja) ustrezno izpeljane, sledi druga faza, ocenjevanje znanja. Pri tem učitelj dijaku omogoči, da lahko v čim večji meri izkaže usvojeno znanje. To doseže tako, da ocenjuje znanje na različne načine, ki jih je dijak spoznal v procesu učenja. Pri tem upošteva potrebe dijaka, ki za uspešno učenje in izkazovanje znanja potrebuje prilagoditve.

Učitelj lahko ocenjuje samo znanje, ki je v učnem načrtu določeno s standardi znanja. Predmet ocenjevanja znanja niso vsi učni cilji, saj vsak cilj nima z njim povezanega specifičnega standarda znanja. Učitelj ne ocenjuje stališč, vrednot, navad, socialnih in čustvenih veščin ipd., čeprav so te zajete v ciljnih učnega načrta in jih učitelj pri dijaku sistematično spodbuja, razvija in v okviru prve faze tudi spremlja.

Na podlagi standardov znanja in kriterijev uspešnosti učitelj, tudi v sodelovanju z drugimi učitelji, pripravi kriterije ocenjevanja in opisnike ter jih na ustrezen način predstavi dijaku. Če dijak v procesu učenja razume in uporablja kriterije uspešnosti, bo lažje razumel kriterije ocenjevanja. Ugotovitve o doseganju standardov znanja, ki temeljijo na kriterijih ocenjevanja in opisnikih, se izrazijo v obliki ocene.

Učitelj z raznolikimi načini ocenjevanja omogoči izkazovanje raznolikega znanja (védenje, spretnosti, veščine) na različnih ravneh. Zato poleg pisnih preizkusov znanja in ustnih odgovorov ocenjuje izdelke (pisne, likovne, tehnične, praktične in druge za predmet specifične) in izvedbo dejavnosti (govorne, gibalne, umetniške, eksperimentalne, praktične, multimedijske, demonstracije, nastope in druge za predmet specifične), s katerimi dijak izkaže svoje znanje.

SPECIALNODIDAKTIČNA PRIPOROČILA PODROČJA/PREDMETA

Učni načrt učitelja usmerja pri izboru učnih strategij oziroma k cilju usmerjenih učnih dejavnosti. Učitelj pri načrtovanju učnih ur izhaja iz:

- temeljnih didaktičnih načel (npr. načelo aktivnosti, načelo nazornosti, načelo strukturiranosti, sistematičnosti in postopnosti, načelo ekonomičnosti in racionalnosti pouka, načelo povezovanja teorije in prakse, načelo trajnosti znanja, načelo motivacije, načelo individualizacije pouka, načelo socializacije dijaka);

- dijakovih glasbenih sposobnosti, spretnosti in znanj, razvojnih značilnosti, individualnih potreb in interesov;
- kulture, umetniške in sporočilne vrednosti glasbe.

Poleg že uveljavljenih in preizkušenih didaktičnih strategij ter metod v pouk vključuje inovativne tehnike, prožno uporablja različne učne oblike, uvaja nove didaktične postopke, učne metode in sodobne digitalne tehnologije. Pouk izvaja v spodbudnem učnem okolju, tako v razredu kot tudi zunaj njega. Obisk koncertov, glasbenih prireditev in srečanja z glasbenimi umetniki pomembno širijo glasbena znanja dijakov, spodbujajo kritično mišljenje in razvijajo estetsko vrednotenje.

Glasbena znanja pripevajo k razvoju ključne kompetence kulturna zavest in izražanje. Ob zavedanju slovenske glasbene in kulturne identitete, ki temelji na bogati zakladnici ljudske in umetne glasbe, dijaki širijo svoja znanja ter spoznavajo raznolikost in bogastvo glasbenih praks drugih kultur in narodov.

Zgradba učnega načrta

Cilji v učnem načrtu so oblikovani odprto in široko, kar učitelju omogoča avtonomijo pri izboru glasbenih vsebin ter njihovemu prilagajanju razvojnim značilnostim, zmožnostim in interesom dijakov. Cilji se nadgrajujejo iz letnika v letnik, kar zagotavlja postopnost in kontinuiteto skozi celotno gimnazijsko vertikalno. Standardi znanja so izpeljani iz ciljev.

Posamezen letnik gimnazije predstavlja temo v učnem načrtu. Pod vsako temo (letnik) so nanizane skupine ciljev zbrane pod svojim tematskim naslovom (npr. Tehnične in muzikalne prvine, Etude). V vsakem letniku gimnazije se uresničujejo vsi cilji vseh tematsko združenih skupin ciljev, načrtovanje teh ciljev pa naj bo uravnoteženo z razvidno rdečo nitjo učnega procesa. Skozi daljše časovno obdobje učitelj načrtuje postopno uvajanje ciljev in njihovo nadgradnjo z novimi, pri čemer izhaja iz usvojenih znanj in spretnosti, pridobljenih v predhodnih letnikih.

S široko opredelitvijo pojmov se omogoča učitelju avtonomija pri izboru strokovnih terminov glede na izbor glasbenih vsebin in druge vsebine tematskega sklopa.

Individualizacija in formativno spremljanje znanja

Pouk jazz trobente ponuja oblike, metode in didaktične pristope dela, ki same po sebi ustvarjajo pogoje za individualizacijo. Učitelj s preišljenim izborom glasbenih vsebin prilagaja raven zahtevnosti dijakovim zmožnostim. Oblika individualnega pouka instrumenta še bolj podpira individualizacijo. Cilje načrtuje tako, da spodbuja samostojnost dijakov pri glasbenih dejavnostih: izvajanje, poslušanje in ustvarjanje.

Glasbeni pouk, osredinjen na dijaka, od učitelja zahteva stalno didaktično ustvarjalnost pri oblikovanju učnega procesa, v katerem dijak postopoma prevzema odgovornost za lastno učenje in učne dosežke. Hkrati pri dijaku spodbuja sodelovalno učenje in timsko delo, pri katerem dijak praktično in teoretično raziskuje glasbo in rešuje avtentične, problemske naloge.

Medpredmetno povezovanje

Učitelj uresničuje horizontalno in vertikalno medpredmetno povezovanje, tako z vidika procesov učenja kot tudi učnih vsebin in pojmov. Dijaki se medpredmetno povezujejo npr. pri skupinski igri, v vokalno-instrumentalnih sestavih, v orkestrih. Svoje teoretsko znanje, pridobljeno pri pouku solfeggia, glasbenega stavka, zgodovine glasbe, teorije jaza z osnovami aranžiranja uporabljajo pri kompozicijski in slogovni analizi skladb, kar prispeva k boljšemu razumevanju in bolj kakovostni izvedbi skladb.

Medpredmetno povezovanje se uresničuje v čim večji možni meri s timskim delom in v prožni organizaciji učnih ur. Udejanja naj se tudi na ekskurzijah, gostovanjih dijakov doma in v tujini, pri projektnem in raziskovalnem delu.

Vrednotenje, preverjanje in ocenjevanje znanja

Pod vsako skupino ciljev so nanizani široko zastavljeni cilji in standardi znanja, ki učitelju omogočajo avtonomijo. Iz ciljev, ki jih lahko objektivno preverimo, so izpeljani standardi. Standarde znanja se dosega skozi vzgojno-izobraževalno delo v dejavnostih, ki se izvajajo v živo s prepletanjem ciljev, vsebin, metod in oblik dela. Pri doseganju kakovostne ravni standardov upoštevamo individualne značilnosti glasbenega razvoja dijakov.

S preverjanjem znanja učitelj spremlja dijakov razvoj in napredek v okviru vsake ure pouka ter na nastopih. Po preverjanju daje dijaku povratne informacije o njegovem napredku.

Ocenjevanje individualnega pouka instrumenta ali petja se ocenjuje z izvedbo izbranih glasbenih vsebin pri pouku in na nastopih.

Priporočljivo je, da dijak ob koncu šolskega leta izvede zaključni nastop, na katerem predstavi svoje pridobljeno znanje in spretnosti iz priporočene snovi.

Zaključni nastop naj dijaku omogoči, da svoje znanje in spretnosti predstavi na praktičen in ustvarjalen način. Na njem izkaže doseganje standardov znanja z izvedbo vsebin, ki so določene za posamezni letnik, pri čemer mora doseči vsaj minimalne standarde znanja. Priporočamo, da dosežek na zaključnem nastopu ocenita vsaj **dva učitelja**, ki dijaka ne poučujeta. Oceno oblikujeta v soglasju z učiteljem nosilcem predmeta.

Priporočena snov za zaključni nastop:

1. LETNIK

Dijak:

- » zaigra eno jazzovsko etido J. Snidera ali B. Minzerja;
- » zaigra eno vajo iz knjige J. Cokerja *Patterns for Jazz*;
- » zaigra dve preproste skladbe s transkribiranim solom, s spremljavo tria oz. s posneto spremljavo;
- » zaigra blues oz. *rhythm changes* z lastno improvizacijo v F/B-duru s spremljavo tria oz. s posneto spremljavo.

2. LETNIK

Dijak:

- » zaigra jazzovsko etudo J. Snidera Intermediate Jazz Conception;
- » zaigra vajo iz knjige J. Cokerja Patterns for Jazz;
- » zaigra skladbo *rhythm changes* oz. blues z dijakovo improvizacijo, s spremljavo tria oz. s posneto spremljavo;
- » zaigra transkripcijo teme in sola znane izvedbe jazzovskega standarda (obvezno na pamet);
- » zaigra latino skladbo (*samba, bossa nova*) z lastno improvizacijo (obvezno na pamet).

3. LETNIK

Dijak:

- » zaigra jazzovsko etudo J. Snidera Jazz Conception;
- » zaigra transkripcijo jazzovskega standarda, ki vsebuje temo in solo in je slogovno dodelana, obvezno na pamet;
- » zaigra jazzovsko balado s spremljavo tria oz. posnete spremljave tria oz. s posneto spremljavo;
- » zaigra modalno skladbo s spremljavo tria oz. s posneto spremljavo;
- » zaigra bluesovsko skladbo oz. *rhythm changes* s spremljavo tria oz. s posneto spremljavo.

4. LETNIK

Dijak:

- » zaključni nastop izvede z ansamblom;
- » zaigra šest značajsko različnih skladb: *medium swing, fast swing, balada, latino* ritem, *blues* in
- » zaigra skladba s svobodno izbiro ritma (nepravilni ritem, *fusion, funk*);
- » zaigra jazzovsko etudo, transkripcijo.

Dijak, ki opravlja maturo iz izbirnega predmeta glasba, ne opravlja zaključnega nastopa.

Skupni cilji

Cilji predmeta podpirajo skupne cilje s področij jezika, državljanstva, kulture in umetnosti, trajnostnega razvoja, zdravja in dobrobiti, digitalne kompetentnosti in podjetnosti, ki jih dijak dosega v okviru pouka.

Jezik, državljanstvo, kultura in umetnost

- » Spoznava ^{SC}(1.1.2.1) in uporablja strokovno terminologijo glasbenega jezika. ^{SC}(1.1.2.2)
- » Analizira različne glasbene zapise in druga gradiva o glasbi. ^{SC}(1.1.4.1)
- » Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo. ^{SC}(1.1.5.1)
- » Vzpostavlja odnos do umetnosti in ozavešča lastno doživljanje. ^{SC}(1.3.1.1)
- » Spoznava umetniške zvrsti, njihova izrazna sredstva ter kulturno-zgodovinski kontekst. ^{SC}(1.3.2.1)
- » Uživa ob ustvarjanju glasbe ter se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. ^{SC}(1.3.4.1)
- » Svobodno izraža in uresničuje ustvarjalne ideje. ^{SC}(1.3.4.2)
- » Živi kulturo in umetnost kot vrednoto. ^{SC}(1.3.5.1)

Trajnostni razvoj

- » S pomočjo glasbe prepoznava lastne vrednote v povezavi s trajnostnim razvojem. ^{SC}(2.1.1.1)
- » Gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov. ^{SC}(2.1.3.1)
- » Kritično presoja informacije z vidika okolja, živih bitij in družbe ob upoštevanju različnih perspektiv. ^{SC}(2.2.2.1)
- » Sodeluje z drugimi pri ukrepanju za trajnostnost. ^{SC}(2.4.2.1)

Zdravje in dobrobit

- » Uravnava lastno doživljanje ^{SC}(3.1.2.1), razvija samozavest in samospoštovanje. ^{SC}(3.1.2.2)
- » Z glasbenimi dejavnostmi spodbuja radovednost ^{SC}(3.1.4.1) in se ob tem sprošča. ^{SC}(3.2.3.2)
- » Vključuje se v gibalne dejavnosti ^{SC}(3.2.1.3), s katerimi vzpostavlja pozitiven odnos do gibanja ^{SC}(3.2.1.2) ter spoznava ukrepe za ohranjanje zdravja. ^{SC}(3.2.4.1)
- » Razvija spretnost aktivnega poslušanja ^{SC}(3.3.2.1) in sodelovalne veščine. ^{SC}(3.3.3.1)

Digitalna kompetentnost

- » Pri iskanju informacij o glasbi ^{SC}(4.1.1.1), ustvarjanju, urejanju in deljenju v različnih formatih uporablja digitalno tehnologijo. ^{SC}(4.2.1.1), ^{SC}(4.3.1.1), ^{SC}(4.3.2.1)
- » Upravlja svojo digitalno identiteto. ^{SC}(4.2.6.1)
- » Prepoznava tehnične težave in jih skuša reševati. ^{SC}(4.5.1.1)

Podjetnost

- » Uporablja glasbeno znanje in izkušnje pri reševanju izzivov. ^{SC}(5.1.2.1), ^{SC}(5.3.1.1)

- » Vrednoti dosežke ustvarjanja ter uspešnost pri doseganju zastavljenih ciljev. (5.3.5.2)
- » Uporablja pridobljeno glasbeno znanje v novih situacijah, npr. pri ustvarjanju. (5.3.5.3)

Delo z dijaki z raznolikimi vzgojno-izobraževalnimi potrebami

Učitelj preko inkluzivne prakse prilagodi poučevanje, preverjanje in ocenjevanje znanja za nadarjene dijake, dijake z učnimi težavami, dijake s posebnimi potrebami, dijake priseljence, dijake iz manj spodbudnega družinskega okolja. Prilagaja vsebine, metode, oblike in pristope dela, čas ter rabo didaktičnih pripomočkov za doseg ciljev in standardov znanj ali preseganjem le-teh. Delo z dijaki z raznolikimi potrebami zahteva timsko delo, sodelovanje med učitelji, spremljevalci in drugimi strokovnjaki. Učitelj sproti evalvira učinkovitost prilagoditev ter jih po potrebi spreminja glede na dijakov napredek.

Osnovno izhodišče za učiteljevo delo v prilagodljivem in vključujočem učnem okolju so spoštovanje ter upoštevanje različnosti, izvirnosti in individualnosti, pa tudi njegova lastna inkluzivna poučevalna praksa zaradi vse večje raznolikosti med dijaki. Prilagodljivo in vključujoče učno okolje poudarja pomen koncepta vključevanja, ki temelji na dojemljanju razreda kot skupnosti različnih in edinstvenih posameznikov ter zahteva prilagoditev vzgojno-izobraževalnega procesa, da ta ustreza potrebam vseh dijakov.

Literatura

Ahačič, K. (2025). *Ključni cilji po področjih skupnih ciljev* (Spletna izd.). Zavod RS za šolstvo. <https://aplikacijaun.zrss.si/api/link/eohqii>

Holcar, A. idr. (2016). *Formativno spremljanje v podporo učenju. Priročnik za učitelje in strokovne delavce*. Zavod RS za šolstvo.

Marentič Požarnik, B. (2021). *Psihologija učenja in pouka*. DZS.

TEME, CILJI, STANDARDI ZNANJA

1. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 1. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ritmično-melodični vzorci, Transkripcije, Skladbe*. Poudarek je na utrjevanju osnovne jazzovske tehnike igranja trobente, razvoju ritmične natančnosti in melodične domišljije ter spoznavanju osnovnih stilskih značilnosti jazzovske interpretacije.

Ob tem razvija sposobnost samostojnega dela, poslušanja in analize jazzovskih posnetkov, razumevanje fraziranja in artikulacije v različnih jazzovskih stilih ter osnovne veščine improvizacije.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- razvija pravilno držo telesa in trobente;
SC (3.2.1.1)
- razvija tehniko dihanja, oblikovanje nastavka in stabilno emisijo tona;
- spozna in izvaja vaje za začetke tona (atako) v srednjem registru;
- razvija tonski obseg navzgor in navzdol;
SC (3.3.2.1)
- izvaja lestvice in razložene tri- in štirizvoke v dveh oktavah;
- razvija različno artikulacijo (staccato, legato);
- usvaja vaje za prepihanje alikvotnih tonov.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izkaže pravilno držo glasbila, nadzorovano dihanje in oblikovan nastavek;
- » izvede lestvice in razložene tri- in štirizvoke čez dve oktavi v zmernem tempu;

- » zaigra vaje za širjenje tonskega obsega in prehode med registri;
- » zaigra *staccato* in legato vaje ter osnovne alikvotne prehode.

TERMINI

- lestvica
- alikvotni ton
- staccato
- legato

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » pravilnost izvajanja.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- : izvaja značajsko raznolike jazzovske etude različnih slogov (swing, bebop, latin, modal);
 - : spoznava razliko med klasično in jazzovsko interpretacijo skozi primerjavo etud;
 - : razvija artikulacijo in fraziranje v različnih jazzovskih slogih;
 - : izvaja etude s posneto spremljavo in brez nje;
 - : uporablja melodične linije iz etud v improvizaciji.
- SC (1.3.4.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede slogovno različne etude;
- » izkaže poznavanje jazzovske artikulacije in fraziranja;
- » razlikuje med jazzovsko in klasično interpretacijo;
- » uporabi melodične motive iz etude v svoji improvizaciji.

TERMINI

◦ etuda ◦ fraziranje ◦ artikulacija ◦ swing ◦ bebop ◦ spremljava (play-along) ◦ modal

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnična izvedba,

- » orientacija v notnem zapisu,
- » pravilnost izvajanja.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- : spoznava osnovne ritmične in melodične vzorce, značilne za jazz (osmine, triola, swing feel);
- : izvaja enostavne melodične motive na osnovi akordičnih tonov (1, 3, 5, 7);
- : razvija sposobnost igranja vzorcev v različnih tonalitetah in registrih;
- : uporablja ritmično-melodične vzorce kot gradnike improvizacije;
- : vadi igranje vzorcev z različnimi metričnimi poudarki (on-beat, off-beat).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede ritmično-melodični vzorec na osnovi akordičnih tonov v več tonalitetah;
- » izkaže razumevanje osnovnega swing fraziranja (z uporabo osmink in triol);
- » uporabi vzorec kot izhodišče za improvizirano frazo;
- » razlikuje med igranjem na začetku, sredi ali za ritmom.

TERMINI

- ritmični vzorec ◦ melodični vzorec ◦ swing feel ◦ triola ◦ akordični ton (1, 3, 5, 7) ◦ on-beat ◦ off-beat
- fraza ◦ motiv

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » pravilnost izvajanja.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- : posluša in analizira enostavne jazzovske izvedbe;
SC (1.1.4.1)
- : izvaja že zapisane transkripcije preprostih solov;
- : spoznava osnovne akordične strukture (major 7, minor 7, dominantni, polzmanjšani);
- : transkribira kratke fraze po sluhu in jih zapisuje v notni zapis;
SC (4.3.1.1)
- : uporablja izbrane melodične ideje iz transkripcij v lastni improvizaciji.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede štiri transkripcije, od tega dve zapiše sam;
- » prepozna osnovne jazzovske akorde po sluhu in jih analizira;
- » uporabi melodične motive iz transkripcije v improvizaciji;
- » izkaže razumevanje harmonske strukture enostavnih skladb.

TERMINI

○ transkripcija ○ osnovne akordične strukture ○ motiv ○ improvizacija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » razumevanje harmonske osnove,
- » pravilnost izvajanja.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

○: spozna slogovno raznolike skladbe kot so dixiland, bebop, latino, pop, fusion z enostavnimi harmonskimi strukturami;

○: analizira enostavne forme skladb;

○: izvaja jazz standarde na pamet s poudarkom na melodični in ritmični natančnosti;

SC (3.1.3.3)

○: razvija občutek za obliko skladbe in fraziranje v okviru teme;

○: harmonsko analizira osnovne strukture (blues forma, rhythm changes);

○: improvizira z uporabo krajših motivov, ki izhajajo iz teme skladbe;

I: raziskuje aktualno razpetost med ikonično in trajnostno glasbo, pri čemer gradi odgovoren odnos do naravnih sistemov na razumevanju njihove kompleksnosti razmerij med naravnimi in družbenimi sistemi.

SC (2.1.3.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» na pamet izvede skladbe z ustrezno interpretacijo;

» prepozna in razloži osnovno obliko bluesa in rhythm changes;

» improvizira z uporabo krajših motivov, ki izhajajo iz teme;

» uporablja pridobljeno harmonsko znanje pri izvedbi skladbe z lastno improvizacijo.

TERMINI

◦ blues forma ◦ rhythm changes

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

» pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,

» s polletnim ocenjevanjem znanja,

» z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » doživetost izvajanja,
- » pravilnost izvajanja,
- » orientacija v notnem zapisu.

2. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 2. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, Etude, Ritmično-melodični vzorci, Transkripcije, *Skladbe*. V tej temi je poudarek na poglobljanju tehnične stabilnosti, razvoju artikulacije in obvladovanju razširjenega tonskega obsega ter natančnem izvajanju ritmično zahtevnejših vzorcev.

Ob tem razvija sposobnost stilno ustreznega fraziranja, razumevanje harmonije kot osnove za improvizacijo, samostojno transkribiranje krajših solov ter interpretacijo skladb v različnih jazzovskih stilih.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- : pogloblja tehnično kontrolo in muzikalno interpretacijo v razširjenem registru glasbila;
- : razvija razpon tona v višji in nižji legi z nadzorom intonacije in dinamičnih kontrastov;
- : izvaja tehnične vaje v celotnem registru instrumenta;
- : izboljšuje fleksibilnost pri prehodih med registri in intervalnih skokih;
- : uporablja različno tehnično in melodično literaturo za razvoj tonske kontrole in hitrosti;
- : usvaja in uporablja različne artikulacijske tehnike: doodl, doit, half valve, shake, glissando in note flop;
- SC (1.1.2.2)
- : razvija dinamično stabilnost in kontrolo tona pri igranju v hitrejših tempih.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede lestvice in razložene tri- in štirizvoke po celotnem registru v zmernem do hitrem tempu;
- » izkaže tonsko stabilnost in intonacijsko kontrolo v razširjenem tonskem obsegu;
- » izvede tehnične vaje za fleksibilnost z natančnimi prehodi med registri;

- » izvede vaje, ki vključujejo različne artikulacijske tehnike (doodl, doit, half valve, shake, glissando, note flop);
- » uporabi pridobljene tehnične veščine v različnih slogovnih kontekstih (balada, swing, latin);
- » izvede tehnične etude, ki vključujejo registrske skoke, dinamične kontraste in kombinacijo artikulacij.

TERMINI

◦ doodl ◦ doit ◦ half valve ◦ shake ◦ glissando ◦ note flop

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » tonska kvaliteta.

ETUDE

CILJI

Dijak:

- izvaja tehnično zahtevnejše etude z izrazito slogovno raznolikostjo (swing, latin, fusion, modal);
- razvija fraziranje v kompleksnejših ritmičnih okoljih (syncopation, odd-time);
- pogloblja artikulacijsko natančnost ter sposobnost hitrega preklopa med različnimi slogovnimi zahtevami;
- uporablja melodične in ritmične vzorce iz etud v svoji improvizaciji;
- prepozna formalne značilnosti etud in jih interpretira muzikalno in slogovno ustrezno;
- razlikuje med klasično in jazzovsko interpretacijo tudi na podlagi primerjav.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede slogovno različne etude s pravilno interpretacijo, artikulacijo in dinamiko;
- » poveže motive iz etud z improvizacijo na enostavne kadence;
- » razloži slogovne značilnosti posamezne etude (npr. latin proti swing);
- » interpretira etude z vključeno muzikalno in ritmično logiko.

TERMINI

◦ swing ◦ latin ◦ fusion ◦ modal ◦ syncopation ◦ odd-time

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tonska kvaliteta,
- » pravilnost izvajanja,
- » uporaba artikulacije.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- izvaja ritmično-melodične vzorce iz različnih stopenj akordov (1, 3, 5, 7);
- transponira vzorce v več tonalitetah in registrih;
- uporablja alterirane tone (b9, #9, #11, b13) v enostavnih melodičnih linijah;
- razvija sposobnost igranja fraz z začetkom na različnih delih takta;
- uporablja vzorce kot izhodišče za motivično improvizacijo;
- usklajuje ritem in melodiko z osnovnimi harmonskimi funkcijami.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede ritmično-melodične vzorce iz različnih stopenj akordov v več tonalitetah;
- » vključi alterirane tone (npr. b9, #11) v improvizirane fraze;
- » transponira vzorec po celotnem razponu instrumenta;
- » uporabi vzorec kot temelj za kratko improvizacijo;
- » razlikuje med začetkom fraze na dobi, za dobo ali pred dobo (on-beat, off-beat, anticipacija).

TERMINI

◦ alteriran ton ◦ improvizacija ◦ on-beat ◦ off-beat ◦ anticipacija

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost ritmičnih vrednosti,
- » smiselno oblikovanje fraz.

TRANSKRIPCIJE

CILJI

Dijak:

- izvaja zahtevnejše transkripcije solov različnih slogov (swing, bebop, latin);
- transkribira enostavne fraze po sluhu in jih zapisuje v notni zapis;
- SC (4.1.3.1)
- prepozna in uporablja harmonske funkcije v zapisanih linijah;
- analizira strukturo sola glede na formo skladbe;
- uporablja elemente iz transkripcije (ritmične/melodične fraze) v lastni improvizaciji;
- vadi izvajanje transkripcije z originalnim posnetkom (intonacija, fraziranje, timing).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede štiri transkripcije, od tega najmanj dve zapiše sam;
- » poveže analizirane fraze z lastno improvizacijo;
- » izkaže razumevanje harmonskega poteka in forme transkripcije;
- » izvede transkripcije s poudarkom na slogovni natančnosti in fraziranju;
- » predstavi razliko med stiloma dveh transkribiranih solistov.

TERMINI

- timing

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost zapisa,
- » uporaba ustreznih oznak,
- » pravilnost izvajanja.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : izvaja skladbe s preprostimi akordičnimi strukturami in osnovnimi kadencami;
- : uporablja lestvične in akordične motive za utrjevanje harmonske strukture skladb;
- : razvija motivično improvizacijo na osnovi tematskega materiala skladbe;
- : v repertoar vključuje skladbe v latino slogih (samba, bossa nova);
- : improvizira prek durovih in molovih kadenc z uporabo melodičnih in ritmičnih variacij, sprva brez spremljave, nato s posneto spremljavo;
- SC (3.1.4.1)
- : nadgrajuje bluesovsko improvizacijo na skladbah z razširjenimi harmonskimi strukturami in prenaša principe na skladbe zunaj bluesovske oblike.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede najmanj tri skladbe z osnovnimi kadencami in preprostimi harmonskimi strukturami;
- » improvizira motivično na podlagi lestvičnih in akordičnih vzorcev;
- » izvede skladbe v latino slogih z ustreznim ritmom in fraziranjem;
- » improvizira na osnovi durovih in molovih kadenc najprej brez, nato s spremljavo;
- » uporabi bluesovske linije na skladbah z razširjeno harmonijo in v različnih slogovnih kontekstih;
- » analizira osnovno harmonsko zgradbo izbranih skladb.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » dinamična raznolikost,

- » intonacijska natančnost,
- » doživetost izvajanja.

3. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 3. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine*, Etude, Ritmično-melodični vzorci, Transkripcije, *Skladbe*. V tej temi je poudarek na tehnični in interpretativni zahtevnosti, obvladovanju kompleksnejših ritmičnih struktur, razvoju stilno ustrezne artikulacije ter poglobljenem razumevanju harmonije kot osnove za improvizacijo.

Ob tem razvija samostojnost pri oblikovanju improviziranih solov, sposobnost analize in transkripcije daljših fraz ter interpretacijo skladb v različnih jazzovskih idiomih (npr. swing, bebop, latin jazz).

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- pogloblja tehnično izvedbo in muzikalno interpretacijo v razširjenem tonskem in dinamičnem obsegu;
- izvaja vaje za povezovanje registrov in oblikovanje tona v vseh legah trobente;
- razvija fleksibilnost in natančnost pri izvajanju intervalnih skokov in registrskih prehodov;
- uporablja različne artikulacijske tehnike (doodl, doit, glissando, half valve, note flop, shake) pri izvajanju tehničnih vaj in repertoarja;
- izvaja tehnične vaje v celotnem registru z vključevanjem dinamičnih kontrastov;
- uporablja napredno tehnično in melodično literaturo za razvoj stabilnosti tona, hitrosti prstov in koordinacije;
- razvija kontrolo dihanja in stabilnost emisije tona v zahtevnejših slogovnih kontekstih (hitri tempi, široki dinamični razponi).

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede lestvice, razložene akorde in intervalne skoke po celotnem registru v hitrejšem tempu;
- » izkaže tonsko stabilnost in fleksibilnost v celotnem tonskem obsegu;

- » izvede vaje z uporabo različnih artikulacijskih tehnik (doodl, doit, shake, glissando, half valve, note flop);
- » izvede vaje z registrskimi prehodi in dinamičnimi kontrasti;
- » aplicira razvite tehnične prvine pri izvajanju slogovno raznolikega repertoarja.

TERMINI

◦ doodl ◦ doit ◦ half valve ◦ note flop ◦ shake

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

TRANSKRIPCije IN ETUDE

CILJI

Dijak:

- izvaja zahtevnejše jazzovske etude, ki vključujejo naprednejšo tehnično zahtevnost, ritmično kompleksnost in slogovno interpretacijo;
- uporablja melodične fraze iz etud kot gradivo za improvizacijo;
- izvaja kadence II–V–I v durovih in molovih tonalitetah s spremljavo in brez nje, vključno z vključevanjem tension tonov (b9, #9, #11, b13);
- izvaja lestvične strukture durovih, molovih, celotonskih, alteriranih in zmanjšanih lestvic kot pripravo na improvizacijo;
- transkribira sola različnih jazzovskih stilov (swing, bebop, latin, modal), jih zapisuje in izvaja;
- analizira harmonsko-ritmično strukturo transkripcije in jo uporablja v improvizaciji;
- razvija sposobnost izvajanja igranja *a prima vista* v različnih slogih in tempih.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede tehnično in slogovno zahtevnejše jazzovske etude z ustreznim fraziranjem, artikulacijo in dinamično logiko;
- » izvede kadence II–V–I v durovih in molovih tonalitetah s tension toni;
- » izvede tri transkripcije različnih slogov, od tega dve sam zapiše;
- » zaigra lestvične strukture durovih, molovih, celotonskih in zmanjšanih lestvic v povezavi z improvizacijskimi vzorci;
- » analizira harmonsko-ritmično strukturo transkripcije in jo uporablja v improvizaciji;
- » izvede igro *a prima vista* v različnih tempih in slogih;
- » izvede eno jazzovsko etudo, eno transkripcijo na pamet in predstavi harmonsko analizo ene transkripcije.

TERMINI

- *a prima vista*

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » ustrezna artikulacija,
- » stilska ustreznost.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- izvaja ritmično-melodične vzorce, ki vključujejo razširjene akordične stopnje (9, 11, 13);
- uporablja bebop lestvice iz različnih akordičnih tonov navzdol in navzgor;
- razvija različne oblike obhodov (enclosures) na akordične tone;
- transponira daljše fraze (dvo- do štiriktaktno) v različne tonalitete;
- uporablja alterirane tone (b9, #9, #11, b13) kot izrazna orodja v improvizaciji;
- analizira in izvaja fraze z asimetrično ritmiko (npr. 5/8, 7/8, odd-time phrasing);
- razvija frazne poudarke znotraj swing in straight interpretacije;
- uporablja vzorce za gradnjo motivično povezanih improvizacij.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede razširjene ritmično-melodične vzorce (z vključenimi 9, 11, 13) v več tonalitetah;
- » transponira štiriktaktni motiv po celotnem registru instrumenta;
- » uporabi vzorec z alteriranimi toni v lastni improvizaciji;
- » razlikuje med swing in straight interpretacijo istega vzorca;
- » analizira ritmične pomike in poudarke znotraj vzorca;
- » izvede vzorec z alteracijo in razvije improvizacijo, ki vključuje razširjene stopnje akorda;
- » uporablja obhode (*enclosures*) tehniko v skladbah;
- » izvaja bebop lestvice v lastni improvizaciji.

TERMINI

- bebop lestvica
- alteracija
- enclosures

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » natančnost izvajanja,
- » ritmična natančnost,
- » stilsko ustreznost.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

○ izvaja skladbe, ki vključujejo alternativne akordične strukture in značilnosti bebop jezika;

SC (1.1.2.1)

○ razvija fraziranje v skladbah z alteriranimi melodičnimi tendencami;

○ izvaja skladbe s poudarkom na molskem bluesu in modalnih oblikah (npr. Maiden Voyage, First Light, Cantaloupe Island);

○ improvizira z uporabo harmonskih nadgradenj, substitucij in ritmičnih zamikov;

○ usvaja slogovno specifične ritmične premike (behind the beat, laid back, on top of the beat);

○ razvija improvizacijske linije v osminskem, triolskem, double-time in half-time ritmu;

○ oblikuje improvizacijo z dolgoročnim glasbenim lokom (pacing – dramaturgija sola);

○ zavestno razvija osebno glasbeno izražanje z izogibanjem klišejskim frazam;

○ pri branju z lista (a prima vista) usmerja pozornost na timing, fraziranje in slogovno ustreznost.

I: širi svoj glasbeni repertoar in razvija kulturno zavest, ki se kaže v odprtosti do raznolikosti skozi izvajanje in interpretacijo pesmi iz različnih kultur.

SC (3.3.1.2 | 2.2.2.1)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

» izvede najmanj tri skladbe različnih slogov, vključno z molskim bluesom in modalnim repertoarjem;

» uporabi alterirane in alternativne akordične strukture v improvizaciji;

» izvede improvizacije z uporabo ritmičnih zamikov (behind the beat, laid back, on top of the beat);

» oblikuje solo z uporabo različnih ritmičnih tokov (osmine, triole, double-time, half-time);

» razvija koherenten improvizacijski lok z dramaturgijo (pacing);

» izvede a prima vista z natančno ritmično stabilnostjo in slogovnim fraziranjem.

TERMINI

○ modalna oblika ○ alteracija ○ slogovno specifični ritmični premiki ○ timing ○ pacing ○ a prima vista

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » intonacija in tehnična obvladanost,
- » ritmična natančnost,
- » tonska kvaliteta,
- » stilsko interpretacija,
- » izraznost in muzikalnost.

4. LETNIK

OBVEZNO

OPIS TEME

Dijak v 4. letniku spozna glasbene vsebine skozi cilje naslednjih tem: *Tehnične prvine, Etude, Ritmično-melodični vzorci, Transkripcije, Skladbe*. V tej temi je poudarek na umetniški zrelosti, tehnični dovršenosti in samostojnem oblikovanju interpretacije ter improvizacije. Dijak se osredotoča na izvedbo zahtevnejših skladb in kompleksnih improviziranih solov, ki vključujejo napredno razumevanje harmonije, forme in stilskih značilnosti.

Ob tem razvija sposobnost samostojnega oblikovanja koncertnega programa, poglobljeno analizo transkripcij, stilno prepoznavnost v improvizaciji ter samozavestno javno nastopanje.

TEHNIČNE PRVINE

CILJI

Dijak:

- 🕒 izpopolnjuje tehnično in muzikalno raven igranja v celotnem registru trobente;
- 🕒 igra lestvice in akordične strukture v celotnem registru instrumenta pri različnih tempih in dinamičnih stopnjah;
- 🕒 razvija in vzdržuje psihofizično pripravljenost za izvedbo zahtevnejših programov;
- 🕒 povečuje tonski obseg navzgor in navzdol s kontrolo intonacije;
- 🕒 izboljšuje hitrost prstov, fleksibilnost ustnic in natančnost artikulacije v hitrih tempih;
- 🕒 razvija dinamično zmogljivost in tonsko kontrolo v ekstremnih legah instrumenta;
- 🕒 skrbi za stabilno koncentracijo, zbranost in doslednost pri izvajanju daljših koncertnih programov;
- 🕒 usklajuje dihanje, tonsko kontrolo, koordinacijo in muzikalno interpretacijo v tehnično zahtevnih izvedbah.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede lestvice in akordične strukture v celotnem registru instrumenta pri različnih tempih in dinamikah;

- » pokaže stabilen tonski nadzor v skrajnih legah z ohranjanjem intonacije in dinamike;
- » izvede fleksibilnostne vaje z zahtevnimi intervalnimi skoki in registrskimi prehodi;
- » izvede tehnične vaje v hitrih tempih z natančno artikulacijo in koordinacijo prstov.

DIDAKTIČNA PRIPOROČILA ZA SKUPINO CILJEV

Tehnične naloge izvede z zvočno estetiko, tonsko stabilnostjo in muzikalno oblikovanostjo.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja.

OPISNI KRITERIJI

- » pravilnost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

TRANSKRIPCije IN ETUDE

CILJI

Dijak:

- : transkribira celotne skladbe ali sola z upoštevanjem melodičnih, harmonskih in oblikovnih značilnosti;
- : pripravlja transkribirane skladbe za izvedbo na zaključnem nastopu;
- : izvaja *a prima vista* s poudarkom na slogovni interpretaciji, fraziranju in časovni natančnosti (timing);
- : zapisuje lastne transkripcije skladb za manjše zasedbe (kvartet, kvintet, sekstet);
- SC (4.2.2.1 | 4.3.1.1)
- : izvaja več transkripcij različnih stilov z uporabo analiziranih fraz v improvizaciji;
- : razvija poglobljeno analitično razumevanje harmonskih in oblikovnih struktur transkribiranega gradiva;
- : uporablja transkripcijsko gradivo kot izhodišče za samostojno oblikovanje lastnega improvizacijskega jezika.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede najmanj tri transkripcije različnih slogov na pamet z ustrezno interpretacijo;
- » napiše najmanj dve lastni transkripciji celotnih skladb za manjše zasedbe;
- » izvede *a prima vista* gradivo različnih stilov z upoštevanjem fraziranja in ritmične natančnosti;
- » analizira harmonsko, melodično in oblikovno strukturo transkripcije ter predstavi rezultate analize;
- » aplicira frazne in harmonske elemente transkripcij v samostojno improvizacijo;
- » pripravi transkribirano gradivo.

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » ustrezna artikulacija,

- » pravilna interpretacija ritmičnih vzorcev,
- » čistost tona,
- » upoštevanje stila.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

CILJI

Dijak:

- : usvaja kompleksne ritmične strukture (poliritmija, odd-time phrasing, metrski zamiki);
- : izvaja melodične vzorce z alteriranimi in simetričnimi lestvicami v različnih metrumih;
- : ustvarja lastne ritmično-melodične fraze na osnovi harmonskega konteksta;
- : razvija sposobnost prehajanja med različnimi metri in fráznimi poudarki v realnem času;
- : uporablja ritmično-melodične strukture za gradnjo daljših improvizacijskih lokov;
- : transponira kompleksne fraze po intervalih v različnih tonalitetah in slogih.

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede transpozicijo kompleksnega vzorca z alteracijami v vsaj treh tonalitetah;
- » ustvari in izvede lasten ritmično-melodični motiv v nenavadnem metrumu (npr. 5/8, 7/4);
- » interpretira poliritmične vzorce v kombinaciji s swing ali straight feel;
- » integrira vzorce v improvizacijo s harmonsko logiko in frazno koherenco;
- » predstavi analizo enega vzorca z razlago ritmične in harmonske logike.

TERMINI

- kompleksne ritmične strukture

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » ritmična natančnost,

- » pravilnost izvajanja,
- » natančnost izvajanja.

SKLADBE

CILJI

Dijak:

- : izpopolnjuje izvajanje skladb z doslednim upoštevanjem ritmične natančnosti, slogovne verodostojnosti in glasbenih zahtev posameznega stila;
- : aplicira alterirane, zmanjšane in celotonske lestvice v okviru modalnih skladb in drugih harmonskih struktur;
- : razvija improvizacijski pristop *out-going* z uporabo tudi na kompleksnejših harmonskih zaporedjih;
- : oblikuje umetniško zrelost pri interpretaciji različnih stilov;
- : razvija in utrjuje lasten glasbeni izraz s poudarkom na osebni slogu in muzikalni prepoznavnosti;
- SC (1.3.4.2)
- : samostojno pripravlja programski izbor za nastope, ki vključuje vse poglavitne jazzovske sloge;
- SC (3.1.2.2)
- : pri izbiri repertoarja upošteva estetske kriterije in zahteve umetniške celovitosti;
- SC (1.3.5.1)
- I: *presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepoznava priložnosti za nadaljnje učenje.*
- SC (5.3.5.2)

STANDARDI ZNANJA

Dijak:

- » izvede program skladb, ki zajema najmanj šest slogovno različnih jazzovskih stilov (*dixieland, swing, bebop, latin, balada, fusion, modal*);
- » aplicira alterirane, zmanjšane in celotonske lestvice v improvizaciji glede na harmonski kontekst;
- » izvede improvizacijo s pristopom *out-going* na modalnih in drugih skladbah;
- » interpretira skladbe z visoko stopnjo slogovne doslednosti in ritmične natančnosti;
- » oblikuje in izvede programe z umetniško zaokroženo dramaturgijo;
- » samostojno pripravi in analizira izbrani programski izbor za javne nastope.

TERMINI

- *out-going*

PRIPOROČENI NAČINI IZKAZOVANJA ZNANJA

- » pri pouku – v prisotnosti učitelja ter občasni prisotnosti vrstnikov ali drugega učitelja,
- » s polletnim ocenjevanjem znanja,
- » z nastopi.

OPISNI KRITERIJI

- » tehnično obvladovanje,
- » stilsko interpretacija,
- » izraznost in muzikalnost,
- » samostojnost izvajanja,
- » razumevanje strukture,
- » ustrezna uporaba improvizacije.

VIRI IN LITERATURA PO POGLAVJIH

1. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Smiley, J.: Balanched Embouchure;
- » Shew, B.: Yoga breathing for trumpet players;
- » Schlossberg, M.: Daily Drills and Technical Studies;
- » Stamp, J.: Warm ups and Studies;
- » Clarke, H. L.: Technical Studies;
- » Frink, L.: Flexus – Trumpet Chalistenics for the modern improvisator.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

- » Snidero, J.: Easy Jazz Conception;
- » Mintzer, B.: 15 Easy Jazz, Blues and Funk;
- » McNeil, J.: Jazz Trumpet Techniques;
- » Stuart, G.: The Art of Playing Lead Trumpet;
- » Berger, D.: Contemporary Jazz Studies, zv. 1.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

Priporočena literatura:

- » Jerry, C.: Patterns for Jazz;
- » McNeil, J.: Jazz Trumpet Techniques;
- » McNeil, J.: Art Of Jazz Trumpet;

» Oliver, N.: Patterns;

» Aebersold, J.: Vol 16.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

SKLADBE

Priporočena literatura:

» Jamey, A.: Play-A-Long, zv. 1–110;

» The Real Book, 557 Jazz Standards Swing to Bop;

» The New Real Book, zv. 1, 2, 3.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

2. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

» Schlossberg, M.: Daily Drills and Technical Studies;

» Stamp, J.: Warm ups and Studies;

» Clarke, H. L.: Technical Studies;

» Smiley, J.: Balanched Embouchure;

» Frink, L.: Flexus - Trumpet Chalistenics for the modern improvisator.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

ETUDE

Priporočena literatura:

» Snidero, J.: Intermediate Jazz Conception;

» Aabersold, J.: Playin' Dues;

» Berger, D.: Contemporary Jazz Studies.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

Priporočena literatura:

» Coker, J.: Patterns for Jazz;

» Berger, D.: Chords' McNeil;

» Berger, D.: Contemporary Jazz Studies;

- » Oliver, N.: Patterns;
- » Bugs, B.: Bop Duets;
- » Aabersold, J.: A New Approach, zv. 1, 2.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Aebersold, J.: Play-A-Long's, zv. 1–110;
- » The Real Book, 557 Jazz Standards Swing to Bop;
- » The New Real Book, zv. 1, 2, 3.

Priporočene skladbe *rhythm changes*:

- » Parker, C.: Antropology;
- » Parker, C.: Moose the Mooche;
- » Davis, M.: The Theme;
- » Davis, M.: Oleo.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

3. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Arban, J. B.: Complete Conservatory Method;
- » Colin, C.: Advanced Lip Flexibilities;
- » Schlossberg, M.: Daily Drills and Technical Studies;
- » Lin, B.: Lip Flexibilities;
- » Smiley, J.: Balanced Embouchure;
- » Clarke, H. L.: Technical Studies;
- » Frink, L.: Flexus – Trumpet Chalistenics for the modern improvisator.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

TRANSKRIPCije IN ETUDE

Priporočena literatura:

- » Snidero, J.: Jazz Conception;

- » Coker, J.: Patterns for Jazz;
- » Berger, D.: Contemporary Jazz Studies, zv. 1;
- » Nelson, O.: Patterns;
- » Stanko, T.: 10 Studies of Jazz for Trumpet;
- » Berger, D.: How to Play Be Bop, zv. 1;
- » Clark, T.: Smalls Duets;
- » Bob, M.: Jazz Duests For Trumpet;
- » Gillespie, D.: A Jazz Master;
- » Ricker, R.: Developing in 4th;
- » Ricker, R.: New Concept in Linear Improvisation;
- » Aabersold, J.: A New Approach, zv. 6, 7, 8, 12, 16;
- » The Fake Book, The Real Book, 557 Jazz Standards Swing to Bop.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

Priporočena literatura:

- » Bergonzi, J.: Inside improvisation series, zv. 1–6.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Aebersold, J.: Play-A-Long's, zv. 1–110;
- » The Real Book, 557 Jazz Standards Swing to Bop;
- » The New Real Book, zv. 1, 2, 3;
- » The Fake Book.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

4. LETNIK

TEHNIČNE PRVINE

Priporočena literatura:

- » Arban, J. B.: Complete Conservatory Method;
- » Colin, C.: Advanced Lip Flexibilities;

- » Schlossberg, M.: Daily Drills and Technical Studies;
- » Lin, B.: Lip Flexibilities J. Smiley, Balanched Embouchure;
- » Clarke, H. L.: Technical Studies;
- » Frink, L.: Flexus - Trumpet Chalistenics for the modern improvisator.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

TRANSKRIPCije IN ETUDE

Priporočena literatura:

- » Arban, J. B.: Complete Conservatory Method;
- » Colin, C.: Advanced Lip Flexibilities;
- » Schlossberg, M.: Daily Drills and Technical Studies B. Lin, Lip Flexibilities;
- » Smiley, J.: Balanched Embouchure;
- » Clarke, H. L.: Technical Studies;
- » Frink, L.: Flexus - Trumpet Chalistenics for the modern improvisator.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

RITMIČNO–MELODIČNI VZORCI

Priporočena literatura:

- » Bergonzi, J.: Inside improvisation series, zv. 1–6.

Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

SKLADBE

Priporočena literatura:

- » Aebersold, J.: Play-A-Long's, zv. 1–110;
- » The Real Book, 557 Jazz Standards Swing to Bop;
- » The New Real Book, zv. 1, 2, 3;
- » The Fake Book.

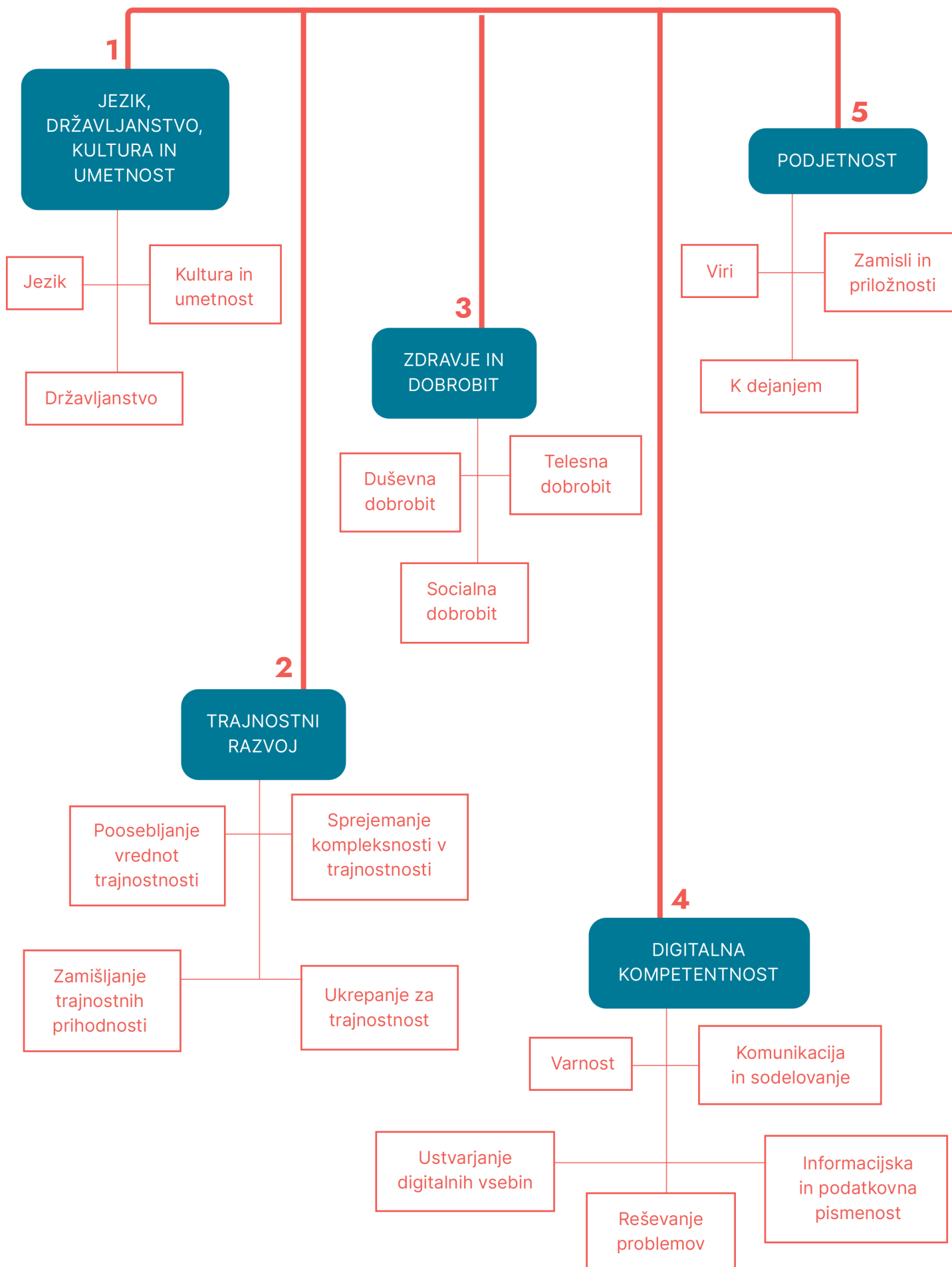
Poleg navedene vsebine lahko za doseganje ciljev uporabljamo tudi drugo primerno strokovno literaturo.

PRILOGE

KLJUČNI CILJI PO PODROČJIH SKUPNIH CILJEV

1 /// JEZIK, DRŽAVLJANSTVO, KULTURA IN UMETNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

1.1 JEZIK

1.1.1 Strokovna besedila	1.1.1.1 Pri posameznih predmetih razvija zmožnost izražanja v različnih besedilnih vrstah (referat, plakat, povzetek, opis, pogovor itd.).
1.1.2 Strokovni jezik	1.1.2.1 Se zaveda, da je učenje vsebine posameznega predmeta hkrati tudi spoznavanje njegove strokovne terminologije; torej učenje jezika na ravni poimenovanj za posamezne pojme in na ravni logičnih povezav. 1.1.2.2 Se izraža z ustrezno terminologijo predmeta in skrbi za ustrezno govorno ter pisno raven svojega strokovnega jezika.
1.1.3 Univerzalni opis jezika kot sistema	(pri vseh predmetih:) 1.1.3.1 Se zaveda podobnosti ter razlik med jeziki in je na to pozoren tudi pri uporabi gradiv v tujih jezikih, pri uporabi prevajalnikov, velikih jezikovnih modelov, avtomatsko prevedenih spletnih strani itd. (pri vseh jezikovnih predmetih:) 1.1.3.2 Se zaveda, da različne jezike lahko opisujemo na podoben način; pri pouku tujih jezikov zato uporablja znanje, pridobljeno pri pouku učnega jezika, in obratno: zna primerjati jezike, ki se jih uči, in razpozna podobnosti ter razlike med njimi.
1.1.4 Razumevanje pomena branja	1.1.4.1 Pri vseh predmetih redno bere, izbira raznolika bralna gradiva, jih razume, poglobljeno analizira in kritično vrednoti.
1.1.5 Jezik in nenasilna komunikacija	1.1.5.1 Razvija lastne sporazumevalne zmožnosti skozi nenasilno komunikacijo.

1.2 DRŽAVLJANSTVO

1.2.1 Poznavanje in privzemanje človekovih pravic ter dolžnosti kot temeljnih vrednot in osnov državljanske etike	1.2.1.1 Pozna, razume in sprejema človekove pravice kot skupni evropski in ustavno določeni okvir skupnih vrednot ter etike. 1.2.1.2 Razume, da so človekove pravice univerzalne in nepogojene, da uveljavljajo vrednote svobode in enakosti. 1.2.1.3 Razume in sprejema, da je obstoj pravic pogojen s spoštovanjem individualne dolžnosti do enake pravice drugega. 1.2.1.4 Razume in sprejema, da je dolžnost do enake pravice drugega dolžnost zaradi dolžnosti (ne le pravica zaradi individualnega interesa). 1.2.1.5 Razume in sprejema človekove pravice in dolžnosti kot osnovno, vsem državljanom skupno etiko (moralo), ki uveljavlja vrednote spoštovanja človekovega dostojanstva, pravičnosti, resnice, zakona, lastnine, nediskriminacije in strpnosti.
1.2.2 Etična refleksija	1.2.2.1 Spozna, da obstajajo moralna vprašanja, pri katerih ni vnaprej danih od vseh sprejetih odgovorov. 1.2.2.2 Razvija občutljivost za moralna vprašanja ter sposobnost, da o njih razmišlja skupaj z drugimi.
1.2.3 Sodelovanje z drugimi v skupnosti in za skupnost	1.2.3.1 Z namenom uresničevanja skupnega dobrega sodeluje z drugimi ter podaja in uresničuje predloge, ki kakovostno spreminjajo skupnosti. 1.2.3.2 Prek lastnega delovanja ozavešča pomen skrbi za demokratično skupnost ter krepi zavedanje o pomenu pripadnosti skupnosti za lastnodobrobit in dobrobit drugih.
1.2.4 Aktivno državljanstvo in politična angažiranost	1.2.4.1 Ob zavedanju pozitivnega pomena politike kot skupnega reševanja izzivov in skrbi za dobrobit vseh, pa tudi iskanja kompromisov in preseganja konfliktov, pozna raznolike oblike demokratičnega političnega angažiranja in se vključuje v politične procese, ki vplivajo na življenja ljudi.
1.2.5 Znanje za kritično mišljenje, za aktivno državljansko držo	1.2.5.1 Uporabi znanja vsakega predmetnega področja za kritično in aktivno državljansko držo.

1.3 KULTURA IN UMETNOST

1.3.1 Sprejemanje, doživljanje in vrednotenje kulture in umetnosti	1.3.1.1 Intuitivno ali zavestno (individualno in v skupini) vzpostavlja odnos do kulture, umetnosti, umetniške izkušnje in procesov ustvarjanja ter ob tem prepozna lastna doživetja in se vživlja v izkušnjo drugega itd.).
1.3.2 Raziskovanje in spoznavanje kulture ter umetnosti	1.3.2.1 Raziskuje in spozna kulturo, umetnost, umetniške zvrsti ter njihova izrazna sredstva v zgodovinskem in kulturnem kontekstu.
1.3.3 Izražanje v umetnosti in z umetnostjo	1.3.3.1 Je radoveden in raziskuje materiale in umetniške jezike, se z njimi izraža, razvija domišljijo ter pogloblja in širi znanje tudi na neumetniških področjih.
1.3.4 Uživanje v ustvarjalnem procesu ter dosežkih kulture in umetnosti	1.3.4.1 Uživa v ustvarjalnosti, se veseli lastnih dosežkov in dosežkov drugih. 1.3.4.2 V varnem, odprtem in spodbudnem učnem okolju svobodno izraža želje in udejanja ustvarjalne ideje.
1.3.5 Živi kulturo in umetnost	1.3.5.1 Živi kulturo in umetnost kot vrednoto v domačem in šolskem okolju ter prispeva k razvoju šole kot kulturnega središča in njenemu povezovanju s kulturnim in z družbenim okoljem.

2 /// TRAJNOSTNI RAZVOJ

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

2.1 POOSEBLJANJE VREDNOT TRAJNOSTNOSTI

2.1.1 Vrednotenje trajnostnosti	2.1.1.1 Kritično oceni povezanost lastnih vrednot in vrednot družbe s trajnostnostjo glede na svoje trenutne zmožnosti ter družbeni položaj.
2.1.2 Podpiranje pravičnosti	2.1.2.1 Pri svojem delovanju upošteva etična načela pravičnosti, enakopravnosti ter sočutja.
2.1.3 Promoviranje narave	2.1.3.1 Odgovoren odnos do naravnih sistemov gradi na razumevanju njihove kompleksnosti in razmerij med naravnimi ter družbenimi sistemi.

2.2 SPREJEMANJE KOMPLEKSNOSTI V TRAJNOSTNOSTI

2.2.1 Sistemsko mišljenje	2.2.1.1 K izbranemu problemu pristopa celostno, pri čemer upošteva povezanost okoljskega, gospodarskega in družbenega vidika. 2.2.1.2 Presoja kratkoročne in dolgoročne vplive delovanja posameznika in družbenih skupin v družbi, družbe na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.2.2 Kritično mišljenje	2.2.2.1 Kritično presoja informacije, poglede in potrebe o trajnostnem razvoju z vidika naravnega okolja, živih bitij in družbe, pri čemer upošteva različne poglede, pogoje z osebnim, socialnim in kulturnim ozadjem.
2.2.3 Formuliranje problema	2.2.3.1 Pri opredelitvi problema upošteva značilnosti problema – (ne)jasnost, (ne)opredeljenost, (ne)določljivost problema – in lastnosti reševanja – (ne)definirane, (ne)sistemske rešitve – ter vpletenost deležnikov.

2.3 ZAMIŠLJANJE TRAJNOSTNIH PRIHODNOSTI

2.3.1 Pismenost za prihodnost	2.3.1.1 Na podlagi znanja, znanstvenih dognanj in vrednot trajnostnosti razume ter vrednoti možne, verjetne in želene trajnostne prihodnosti (scenarije). 2.3.1.2 Presoja dejanja, ki so potrebna za doseganje želene trajnostne prihodnosti.
2.3.2 Prilagodljivost	2.3.2.1 V prizadevanju za trajnostno prihodnost tvega in se kljub negotovostim prilagaja ter sprejema trajnostne odločitve za svoja dejanja.
2.3.3 Raziskovalno mišljenje	2.3.3.1 Pri načrtovanju in reševanju kompleksnih problemov/-atik trajnostnosti uporablja in povezuje znanja in metode različnih znanstvenih disciplin ter predlaga ustvarjalne in inovativne ideje in rešitve.

2.4 UKREPANJE ZA TRAJNOSTNOST

2.4.1 Politična angažiranost	2.4.1.1 Ob upoštevanju demokratičnih načel kritično vrednoti politike z vidika trajnostnosti ter sodeluje pri oblikovanju trajnostnih politik in prakse na lokalni, regionalni, nacionalni ter globalni ravni.
2.4.2 Kolektivno ukrepanje	2.4.2.1 Pri prizadevanju in ukrepanju za trajnostnost upošteva demokratična načela in aktivno ter angažirano (konstruktivno) sodeluje z drugimi.
2.4.3 Individualna iniciativa	2.4.3.1 Se zaveda lastnega potenciala in odgovornosti za trajnostno delovanje in ukrepanje na individualni, kolektivni ter politični ravni.

3.1 DUŠEVNA DOBROBIT

3.1.1 Samozavedanje	3.1.1.1 Zaznava in prepoznavna lastno doživljanje (telesne občutke, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) ter lastno vedenje. 3.1.1.2 Skozi izkušnje razume povezanost različnih vidikov lastnega doživljanja (telesni občutki, čustva, misli, vrednote, potrebe, želje) v specifičnih situacijah (npr. ob doživljanju uspeha in neuspeha v učnih in socialnih situacijah).
3.1.2 Samouravnavanje	3.1.2.1 Uravnava lastno doživljanje in vedenje (npr. v stresnih učnih in socialnih situacijah). 3.1.2.2 Razvija samozaupanje in samospoštovanje. 3.1.2.3 Se učinkovito spoprijema z negotovostjo in kompleksnostjo. 3.1.2.4 Učinkovito upravlja, organizira čas učenja in prosti čas.
3.1.3 Postavljanje ciljev	3.1.3.1 Prepoznavna lastne interese, lastnosti, močna in šibka področja ter v skladu z njimi načrtuje kratkoročne in dolgoročne cilje (vezane na duševno, telesno, socialno in učno področje). 3.1.3.2 Spremlja doseganje in spreminjanje načrtovanih ciljev. 3.1.3.3 Razvija zavzetost in vztrajnost ter krepi zmožnosti odložitve nagrade.
3.1.4 Prožen način razmišljanja	3.1.4.1 Razvija osebno prožnost, razvojno miselno naravnost, radovednost, optimizem in ustvarjalnost. 3.1.4.2 Učinkovito se spoprijema s problemskimi situacijami, ki zahtevajo proaktivno miselno naravnost.
3.1.5 Odgovornost in avtonomija	3.1.5.1 Krepi odgovornost, avtonomijo in skrbi za osebno integriteto.

3.2 TELESNA DOBROBIT

3.2.1 Gibanje in sedenje	3.2.1.1 Razume pomen vsakodnevnega gibanja za zdravje in dobro počutje. 3.2.1.2 Razvija pozitiven odnos do gibanja. 3.2.1.3 Vključuje se v različne gibalne dejavnosti, tudi tiste, ki razbremenijo naporen vsakdan. 3.2.1.4 Razume škodljivosti dolgotrajnega sedenja, razvija navade za prekinitev in zmanjšanje sedenja.
3.2.2 Prehrana in prehranjevanje	3.2.2.1 Razume pomen uravnotežene prehrane. 3.2.2.2 Razvija navade zdravega prehranjevanja. 3.2.2.3 Oblikuje pozitiven odnos do hrane in prehranjevanja.
3.2.3 Sprostitev in počitek	3.2.3.1 Razume pomen počitka in sprostitve po miselnem ali telesnem naporu. 3.2.3.2 Spozna različne tehnike sproščanja in uporablja tiste, ki mu najbolj koristijo. 3.2.3.3 Razume pomen dobrih spalnih navad za učinkovito telesno in miselno delovanje ter ravnanje.
3.2.4 Varnost	3.2.4.1 Spozna različne zaščitne ukrepe za ohranjanje zdravja. 3.2.4.2 Ravna varno in odgovorno, pri čemer skrbi za ohranjanje zdravja sebe in drugih.
3.2.5 Preventiva pred različnimi oblikami zasvojenosti	3.2.5.1 Usvaja znanje o oblikah in stopnjah zasvojenosti ter o strategijah, kako se jim izogniti oz. jih preprečiti z zdravim življenjskim slogom.

3.3 SOCIALNA DOBROBIT

3.3.1 Socialno zavedanje in zavedanje raznolikosti	3.3.1.1 Ozavešča lastno doživljanje in vedenje v odnosih z drugimi. 3.3.1.2 Zaveda se in prepoznava raznolikosti v ožjem (oddelek, vrstniki, družina) in širšem okolju (šola, lokalna skupnost, družba).
3.3.2 Komunikacijske spretnosti	3.3.2.1 Razvija spretnosti aktivnega poslušanja, asertivne komunikacije, izražanja interesa in skrbi za druge.
3.3.3 Sodelovanje in reševanje konfliktov	3.3.3.1 Konstruktivno sodeluje v različnih vrstah odnosov na različnih področjih. 3.3.3.2 Krepi sodelovalne veščine, spretnosti vzpostavljanja in vzdrževanja kakovostnih odnosov v oddelku, družini, šoli, širši skupnosti, temelječih na spoštljivem in asertivnem komuniciranju ter enakopravnosti.
3.3.4 Empatija	3.3.4.1 Krepi zmožnosti razumevanja in prevzemanja perspektive drugega. 3.3.4.2 Prepoznavna meje med doživljanjem sebe in drugega. 3.3.4.3 Uravnava lastno vedenje v odnosih, upoštevajoč več perspektiv hkrati.
3.3.5 Prosocialno vedenje	3.3.5.1 Krepi prepoznavanje in zavedanje potrebe po nudenju pomoči drugim. 3.3.5.2 Prepoznavna lastne potrebe po pomoči in strategije iskanja pomoči. 3.3.5.3 Krepi družbeno odgovornost.

4 /// DIGITALNA KOMPETENTNOST

SKUPNI CILJI IN NJIHOVO UMEŠČANJE V UČNE NAČRTE TER KATALOGE ZNANJ

POVZETO PO PUBLIKACIJI WWW.ZRSS.SI/PDF/SKUPNI_CILJI.PDF

4.1 INFORMACIJSKA IN PODATKOVNA PISMENOST

4.1.1 Brskanje, iskanje in filtriranje podatkov, informacij ter digitalnih vsebin	4.1.1.1 Izraža informacijske potrebe, išče podatke, informacije in vsebine v digitalnih okoljih ter izboljšuje osebne strategije iskanja.
4.1.2 Vrednotenje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.2.1 Analizira, primerja in kritično vrednoti verodostojnost in zanesljivost podatkov, informacij in digitalnih vsebin.
4.1.3 Upravljanje podatkov, informacij in digitalnih vsebin	4.1.3.1 Podatke zbira, obdeluje, prikazuje in shranjuje na najustreznejša mesta (trdi disk, oblak, USB itd.), tako da jih zna kasneje tudi najti.

4.2 KOMUNIKACIJA IN SODELOVANJE

4.2.1 Interakcija z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.1.1 Sporazumeva se z uporabo različnih digitalnih tehnologij in razume ustrezna sredstva komunikacije v danih okoliščinah.
4.2.2 Deljenje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.2.1 Deli podatke, informacije in digitalne vsebine z drugimi z uporabo ustreznih digitalnih tehnologij. Deluje v vlogi posrednika in je seznanjen s praksami navajanja virov ter avtorstva.
4.2.3 Državljijsko udejstvovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.3.1 Išče in uporablja portale za udejstvovanje v družbi. Poišče skupine, ki zastopajo njegove interese, s pomočjo katerih lahko aktivno daje predloge za spremembe.
4.2.4 Sodelovanje z uporabo digitalnih tehnologij	4.2.4.1 Z digitalnimi orodji soustvarja skupno vsebino in se zavzema za krepitev sodelovanja med člani.
4.2.5 Spletni bonton	4.2.5.1 Pri uporabi digitalnih tehnologij in omrežij prilagaja svoje vedenje pričakovanjem ter pravilom, ki veljajo v določeni skupini.
4.2.6 Upravljanje digitalne identitete	4.2.6.1 Ustvari eno ali več digitalnih identitet in z njimi upravlja, skrbi za varovanje lastnega ugleda ter za ravnanje s podatki, ki nastanejo z uporabo številnih digitalnih orodij in storitev v različnih digitalnih okoljih.

4.3 USTVARJANJE DIGITALNIH VSEBIN

4.3.1 Razvoj digitalnih vsebin	4.3.1.1 Ustvarja in ureja digitalne vsebine v različnih formatih.
4.3.2 Umeščanje in poustvarjanje digitalnih vsebin	4.3.2.1 Digitalne vsebine obogati z dodajanjem slik, glasbe, videoposnetkov, vizualnih efektov idr.
4.3.3 Avtorske pravice in licence	4.3.3.1 Pozna licence in avtorske pravice. Spoštuje pravice avtorjev in jih ustrezno citira.
4.3.4 Programiranje	4.3.4.1 Zna ustvariti algoritem za rešitev enostavnega problema. Zna odpraviti preproste napake v programu.

4.4 VARNOST

4.4.1 Varovanje naprav	4.4.1.1 Deluje samozaščitno; svoje naprave zaščiti z ustreznimi gesli, programsko opremo in varnim ravnanjem, jih ne pušča brez nadzora v javnih prostorih idr.
4.4.2 Varovanje osebnih podatkov in zasebnosti	4.4.2.1 Varuje osebne podatke in podatke drugih ter prepoznava zaupanja vredne ponudnike digitalnih storitev.
4.4.3 Varovanje zdravja in dobrobiti	4.4.3.1 Digitalno tehnologijo uporablja uravnoteženo, skrbi za dobro telesno in duševno dobrobit ter se izogiba negativnim vplivom digitalnih medijev.
4.4.4 Varovanje okolja	4.4.4.1 Zaveda se vplivov digitalnih tehnologij in njihove uporabe na okolje.

4.5 REŠEVANJE PROBLEMOV

4.5.1 Reševanje tehničnih težav	4.5.1.1 Prepozna tehnične težave pri delu z napravami ali digitalnimi okolji ter jih rešuje.
4.5.2 Prepoznavanje potreb in opredelitev tehnoloških odzivov	4.5.2.1 Prepoznava in ocenjuje potrebe, izbira ter uporablja digitalna orodja in jih prilagaja lastnim potrebam.
4.5.3 Ustvarjalna uporaba digitalne tehnologije	4.5.3.1 S pomočjo digitalne tehnologije ustvarja rešitve in novosti v postopkih ter izdelkih.
4.5.4 Prepoznavanje vrzeli v digitalnih kompetencah	4.5.4.1 Prepozna vrzeli v svojih digitalnih kompetencah, jih po potrebi izboljšuje in dopolnjuje ter pri tem podpira tudi druge.

5.1 ZAMISLI IN PRILOŽNOSTI

5.1.1 Odkrivanje priložnosti	5.1.1.1 Prepoznavava avtentične izzive kot priložnosti za ustvarjanje vrednost zase in za druge.
5.1.2 Ustvarjalnost in inovativnost	5.1.2.1 Pri reševanju izzivov na ustvarjalen način uporablja znanje in izkušnje za ustvarjanju boljših rešitev.
	5.1.2.2 Pripravi nabor možnih rešitev izziva, pri čemer stremi k oblikovanju vrednosti za druge.
5.1.3 Vizija	5.1.3.1 Oblikuje vizijo prihodnosti, ki vključuje odgovore na vprašanja, kaj namerava početi v prihodnosti, kakšen želi postati in kakšno skupnost želi sooblikovati.
5.1.4 Vrednotenje zamisli	5.1.4.1 Vrednoti rešitve ob upoštevanju kriterijev po načelu ustvarjanja dobrobiti za druge in izbere ustrezno rešitev.
5.1.5 Etično in trajnostno razmišljanje	5.1.5.1 Prepozna in ovrednoti vpliv svojih odločitev ter ravnanj na skupnost in okolje.

5.2 VIRI

5.2.1 Samozavedanje in samoučinkovitost	5.2.1.1 Prepozna svoje želje, močna in šibka področja ter zaupa, da lahko pozitivno vpliva na ljudi in situacije.
5.2.2 Motiviranost in vztrajnost	5.2.2.1 Je pozitivno naravnani, samozavesten in osredotočen na proces reševanja izziva.
	5.2.2.2 Vztraja pri opravljanju kompleksnejših nalog.
5.2.3 Vključevanje virov	5.2.3.1 Pridobi podatke in sredstva (materialna, nematerialna in digitalna), potrebne za prehod od zamisli k dejanjem, s katerimi odgovorno in učinkovito upravlja, pri čemer upošteva učinkovito izrabo lastnega časa in finančnih sredstev.
5.2.4 Vključevanje človeških virov	5.2.4.1 Spodbuja in motivira druge pri reševanju skupnih nalog.
	5.2.4.2 Poišče ustrezno pomoč posameznika (npr. vrstnika, učitelja, strokovnjak itd.) ali strokovne skupnosti.
	5.2.4.3 Razvije spretnosti za učinkovito komunikacijo, pogajanje, vodenje, ki so potrebne za doseganje rezultatov.
5.2.5 Finančna pismenost	5.2.5.1 V različnih življenjskih situacijah prepozna in rešuje finančne izzive (viri finančnih sredstev, skrb za denar, poslovanje npr. z banko, zavarovalnico ter drugimi finančnimi institucijami, ocena potrebnih sredstev, tveganj in odločitev o zadolževanju ter naložbi, varčevanju).
	5.2.5.2 Sprejema odgovorne finančne odločitve za doseganje blaginje (osebne in za skupnost).
	5.2.5.3 Pridobiva ustrezno znanje na področju finančne pismenosti za kakovostno vsakdanje in poklicno življenje.

5.3 K DEJANJEM

5.3.1 Prevzemanje pobude	5.3.1.1 Spodbuja in sodeluje pri reševanju izzivov, pri čemer prevzema individualno in skupinsko odgovornost.
5.3.2 Načrtovanje in upravljanje	5.3.2.1 V procesu reševanja problemov si zastavlja kratkoročne, srednjeročne in dolgoročne cilje, opredeli prednostne naloge in pripravi načrt.
	5.3.2.2 Prilagaja se nepredvidenim spremembam.
5.3.3 Obvladovanje negotovosti, dvoumnosti in tveganja	5.3.3.1 Na nepredvidene situacije se odziva s pozitivno naravnanoostjo in ciljem, da jih uspešno razreši.
	5.3.3.2 Pri odločitvah primerja in analizira različne informacije, da zmanjša negotovost, dvoumnost in tveganja.
5.3.4 Sodelovanje	5.3.4.1 Sodeluje z različnimi posamezniki ali skupinami.
	5.3.4.2 Morebitne spore rešuje na konstruktiven način in po potrebi sklepa kompromise.
5.3.5 Izkusveno učenje	5.3.5.1 Z reševanjem izzivov pridobiva nove izkušnje in jih upošteva pri sprejemanju nadaljnjih odločitev.
	5.3.5.2 Presoja uspešnost doseganja zastavljenih ciljev in pri tem prepozna priložnosti za nadaljnje učenje.
	5.3.5.3 Prepozna priložnosti za aktivno uporabo pridobljenega znanja v novih situacijah.
	5.3.5.4 Povratne informacije uporabi za nadaljnji razvoj podjetnostne kompetence.